

Џентеру Ялавё

Муркаш район хаҗачё

1944 җулхи җу уйахён 5-мёшёнченпе тухать

53 (8119) №

Юн кун, 2013 җулхи утә (июль) уйахён 24-мёшё

Хакё ирёлкё

Џенё тырә кёлете кёрет

Район уй-хирёсенче

– Җулталәкпа җулталәк пёр пек килмест. Җапах та ытларах җухне кёрхи культураҗсем пысакрах лаптәк акса хаварнин усси те җук мар, – каласа парать Ильич яч. хис. ял хуҗаләх производство кооперативён ертүҗи, район пуҗләхё Игорь Николаев. – Кәҗалхи опыт та савнах җирёплетсе пачё. Акә паян ыракан кёрхи тулә гектар пуҗне ватаман 20 центнера яхән тухать. Җурхи культураҗсем пирки вара ун пек калаймән.

Район администрацийён пуҗләхён тивёҗёсене пурнаҗслакан Владислав Ананьевпа Ильич яч. хис. хуҗаләха июлён 22-мёшёнче җитрёмёр. Хуҗаләх ертүҗине Игорь Васильевича Ваҗкасси патёнчи кёрхи тулә пуссинче тёл пултәмәр. Хуҗаләхра июлён 19-мёшёнче ырма на тухнә. Чән-чән җёр җынни җапла җав вәл. Унән җунё яланах хирте. ырма вәхәтёнче вара пушшех те.

Акә анлә тулә пуссинче Олег Григорьев тытса ыракан «Палессе» ком-

ёҗёсен каләпәшё пёчөкех мар. Тёш тырә культуриҗене 820 гектар җинчен пуҗса кёртмелле. Кёрхи культураҗсем 220 гектар.

ырма ёҗёсене пёр тикёс те җухатусемҗёр ирттерме майсем җителёклё. Кёҗех Юрий Егоровпа Владислав Аврамов та хәйсен «хир карапёсене» хута ярёҗ. Хиртен тырә туртарна җёрте икё автомашина пулмалла. Тепёр авто-

пётём тырәна КЗС витёр кәларасҗё те кёлетсене упрама хураҗҗё. Упранасләх та, пахаләхё те лайәхтурах.

Кёр енне җанталәк ултавлә. Акә түпере пёлёт татәкёсем куранкалама пуҗларёҗ. Хёвел те вёсем хыҗне пытанчё. Апла пулсан ыраска пулать. Уяр җанталәкән кашни саманчөпе туллин уҗә курмалла. Җурхи культураҗсене, җёр

байн җаврәм хыҗҗән җаврәм тавать. Бункер тулнә-тулман ун патне 35 җул водителёте ёҗлекен Виталий Ильин хәйён автомашинапе ыраска.

– Хәйён Сергей ывәлөпе тәрәшәт, – каласа парать хуҗаләх ертүҗи комбайнер пирки. Унччен аслә ывәлө пёрле тырә ыратчё. Кәҗал аңа җар ретне асатрәмәр. Ун ыранне шәллө йышәнчө.

Хуҗаләхән ырма

машина хиртен килекен тырәна тасатса типётмелли КЗС-а җирёплетнө.

Сәмах май җавна та каласа хавармалла. Пёрле-шүллө хуҗаләхсенчен җылайәшөнче юлашки җулсене җе тырә тасатса типётмелли сушилкәсене юрәхсәра кәларчөҗ, унти оборудование салатса пётөрчөҗ. Җав вәхәтрах Ильич яч. хис. хуҗаләхра аңа 2010 җулта җёнён хута ячөҗ. Халё хиртен килекен

улмине җумәрё те тем пекөх кирлө, ырма та ыраскаварлә пулма тивет. Җакна хуҗаләхра ёҗлекен кашниех аңланать паян.

В. ШАПОШНИКОВ.
Сән үкөрчөсине: Григорьевсен җемье экипажё ёҗ җинче хастар; акә вәл хресчен җуркуннөрен тытанса хирте пилёк авнин кәтартәвё! **В. Ананьевпа И. Николаевән ырма ыйтәвёсемпе җүтсе явмалли җук мар.**

Кулленхи каласу – пай җөрё тавра

Сәмах – район администрацийён ёҗченёсене

Иккёмёш җул ёнтё район тата ял тәрәхёсен администрацийёсем җын пай җөрё кирлө мар тесе шутланакан лаптәксене регистрацилесипе тимлөҗҗө. Җапах та вёсен хуҗисем җакән пек ыйтәвә хуҗкатаҗҗө: мёншён-ха пай җөрёсене муниципалитет тымәтне памалла? Җак ыйтәвән тупсәмне пёлес тесе элө каласәва район администрацийён пурләх тата җёр хуҗшәнәвёсен пайён ертүҗине И. ЗАХАРОВА җөнтём.

си – пысак пёлтерёшлө ёҗ. Җакна пирён тивёҗлө шайра тата туллин пурнаҗсламалла. Малтанхи җулсене җёр реформи пулнә май пай җөрёсемпе җынсене тивёҗтерес ёҗ пуҗланчө. Район администрацийё хуҗисем кирлө мар тесе паләртнә пай җөрёсем тёлёшле җынсене аңла-

нулләрах пулма ыйтәт. «Ял хуҗаләх пёлтерёшлө җөрө җаврәнәша кёртессе җинчен» Федерация Саккунёпе килёшүллөн пай җөрёсене уйрәмән ырасе илме тата харпәрләхә куҗарса хушма хуҗаләх аталантарма е хресчен (фермер) хуҗаләхне йёркелеме пулать. Җавән пекөх

пай җөрне уйрәмән ырасе илмесёр ял хуҗаләх организациыйён устав капиталне кёртме е тепёр пайҗәна парнелеме, шанма, халаллама юрать.

Асәннә Федерация Саккунё пай җөрөпе хәҗанчөн уҗә курма юрание паләртман. Анчәх та җакна манмалла мар, енчен те унән хуҗи ырасе е ытларах җул уҗә курмаҗ пулсан пай җөрё кирлө мар тесе шутланакан категория куҗарса. Ял тәрәхён администрацийё җакна хәй харпәрләхне куҗарма тулли праваллә. Пирён района пай җөрёсене 1996 җулта уйрәма пуҗланә, унтанпа вара вун ултә җул иртрө ёнтө. (Вёҗө 3-мёш стр.)

– Пай җөрёсене, вәл шутра җын пай җөрө кирлө мар тесе шутланакан лаптәксене те регистрацилес-

Республикара

Тырән җултәх хакё үсет

Етёрне районёнче июлён 19-мёшёнче Чәваш Республикн Правительствин агропромышленноҗ комплексён Ыйтәвёсем, мониторинг тата апат-җимёҗ коньюктурин улшәнәвёсене тишкерес енөпе ёҗлекен комиссипе Чәваш Ен ял хуҗаләх министрствин коллегийён пёрлехи ларәвё иртнө.

Ларәва хуҗшәнәкансем малтанах «Ленинская искра» хуҗаләхән кукуруза, илөпер, кёрхи тата җурхи тёш тырә культуриҗене пуссинсене, хәмлә плантациыйөнче пулса курнә, Етёрнери «Ядринмолоко» завод ёҗё-хёлөпе паллашнә.

Ларәвән пёрлехи пайё Етёрнери Культура җуртөнче иртнө. Аңа республика вице-премьерё Сергей Павлов уснә. ЧР агропромышленноҗ комплексён кәҗалхи пёрремёш җур сул итоҗёсемпе ял хуҗаләх министрөн җөмё Эдуард Александров паллаштарнә. Вәл паләртнә тәрәх кәҗал ЧР агропромышленноҗ комплексне хывакан патшаләх пулшәвө 1862,3 млн тенкөпе танлашәт (иртнө җулхин 88 процентчө). Вәл шутран федерация бюджетөнчен 1084,7 млн тенкө (80 процент), республика бюджетөнчен 777,6 млн тенкө (103 процент) уйрәсҗө. (Вёҗө 3-мёш стр.)

ырма – 2013

Кёртрисене ырасҗё

Вәхәтра акса хаварнә тырә-пулә пиҗсе җитме ёлкөрчө. Аләкран җурла уйахё шакканә вәхәтра районти җёр ёҗченё черетлө ырма пул пачё. Район администрацийён экономика тата АПК аталанәвөн пайёнчен пёлтернө оперативлә кәтартусемпе җёр ёҗченё июлён 23-мёшө тёлне кёрхи культураҗсене пётёмпе 327 гектар җаҗса тешөленө. Җенё тырәна ырма пуринчен малтан «ВаСем» чикёллө яваләхлә общество (100 гектар), Ильич яч. хис. (75 гектар), «Орино» (50 гектар), «Герой» (40 гектар), «Восток» (27 гектар) хуҗаләхсем, «Путь Ильича» агрофирма (25 гектар), А. Пихтеров хресчен (фермер) хуҗаләхё (10 гектар) тухнә.

Малтанхи кунсенчи ватам тухәҗ районёпе гектар пуҗне ватаман 21,3 центнера танлашәт. Ку кәтарту «ВаСем», «Орино» хуҗаләхсенче 25 – 24 центнер.

ырма лаптәксен 65 процентне уләмран тасатнә. **Хамәр инф.**

Районта

Ёҗпе тивёҗстерме

Районти ёҗпе тивёҗстерекен центр җул җитмен 14 – 18 җулсене җамрәксене вәхәтләх ёҗе ырмаҗтарассине йёркелессипе малалла ёҗлет. Кәҗал 600 җамрәка ёҗпе тивёҗстерме 512,55 пин тенкө уҗа уйәрнә.

Паянхи куна 42 арҗын ачапа хёр ача тёрлө предприяҗисенче ёҗлеҗҗө.

Ветеран – уяв пуҗаруҗи

Утә уйахён 21-мёшёнче Р. Соловьева ветеран тәрәшнөпе тури Җатракасси урамёнче 3-мёш хут урам уявө ирттерчөҗ.

– Урамра пурәнәкансем туслә пулсан таван ен илемленет. Илеме хәнәхнисем экономикана малалла уттарассишөн тимлөсө иккёлентермөст. Аталанәвән җак сулө пурнаҗа кёрсен таван район та пуянрах пулө, республика та җирөпрех аталанө, – терө Роза Ксенофоновна уява уснә май пухәннисене ырләх-сывләх сунса.

Җемьесенче туй кёрлет

Җамрәксем җемье җавәрса ача-пәчәллә пулса пурәнни вёсем малашләхә җирөп шаннине җирөплетет. Иртнө канмалли кунсенче җак тёрёлөхе Муркаш енри 11 мәшәр җирөплетрө.

А. БЕЛОВ хатёрленө.

Вәрманҗа аса илтерет

Тимлөхе җакарар мар

Шәрәх җу кунөсем тәрәсҗө. Кунашкәл җанталәк кашнин умнөх хәрушләх кәларса тәрәтәт. Уйрәм хәрушләх вәл – пушар. Җакна асра тытса паян кашнин тимлөхе вуншар хут үстөрмелле, асәрхануләх пирки юлтәшөсене те, ытти җынсене те пёлтерсөх тәмалла. Ахальлөн...

Манән паянхи сәмах вәрманти пушар хәрушсәрләхө пирки. Җак вәхәтра ял-хула җынсине вәрмана кәмпана е җут җанталәк сулхәнөнче кану ирттерме йышлән тухасҗө. Вёсем вәрманта пирус туртнө, канәва йёркелөнө май вучах җөртнө – җас-җас пулакан йёркесёрлөх. Җакә «хёрлө автана» җул уҗакан сәлтәв пулни пирки вәрмана тухаканән манас марччө. Халө каланине шута илсе Чәваш Республикн җут җанталәк министрствин приказёҗө утә уйахён 20-мёшёнчен пулса җурла уйахён 9-мёшөчөн граждәсене хәйсене тата транспорт хатёрёсемпе вәрмана тухма чарнә.

А. КАСЬЯНОВ,
Ильинка лесничествин лесничийө.

Сертификатан телейлэ хуҗисем

Сән үкерчөкре эсир Трофимовсен телейлэ те туслә сөмйине курапәр. Любовь Геннадьевна Евгений Юрьевич Мән Сентер ял тәрәхәнчи Сән Шоккән яләнчен. Евгений чикеллэ явалләхлә «МирТруБласт» обществәра вай хурать. Ачасене воспитани парса үстересси ытларах мәшәрән хул пуҗсийё сине тиенет пулин те, Евгений Юрьевич нихәсан та сөмье пурнаҗсәнчен, ачасене воспитани парассинчен пәрәнмасть, яланах ачасемпе пәрле пулма, мәшәрне кирек хәсан та пулшма тәрәшәть. Сөмье телейё ачасенче мар-и-ха вара?

Кәсалхи майән 15-мешәнче Трофимовсен сөмйинче йыш хушәнчә, Софья кун сүти курчә. Җавна май Трофимовсен сөмьи нумаях пулмась республикари ача амәшән (сөмье) капиталән сертификатне тивёсрә.

В. ШАПОШНИКОВ
сән үкерчөкә.

Пурнаҗ пәр вырән та тәмасть

Ял тәрәхәсенче

Кашниех малашләхә шанса, ёненсе пәхатпәр, ыранхи кунпа пурәнма тәрәшәтпәр. Ял сынни те сәллах. Паян кун кунларән пулсан ыранхи пирки те шухәшләса пулать. Пурнаҗ йөрки сәлла. Мәнне пурнаҗсә-ха, мәнне «сывләсә» паян вырәнсенчи ял тәрәхәсенче?

Уйкас Янасал. Сосновка яләнче водопровод системисәр пуҗсе сәлсем те пур. Вёсенчен пәрне – Анисимов урамәнчине юсама ял тәрәхән бюджетчә шучәпе тимёр-бетон ункәсем 2011 сұлтах туянаңчә. Ял сыннисем хәйсән вайёпех ку сәла юсама йөркенә кертнә. Халә вара сывәхра пурәнәкәсем кунти шывпа пахча сымәсә тымар сымәсә шаварма, хуҗаләх валли уса кураҗсә.

Зорин урамәнчи сәла та тахсанах юсама вәхәт ситнәчә. Ку урамра пурәнәкәсем арсынсем сү күнәсенче сәла тасатса сиреплетме төв тунә. Пахчара утә сұлса типетмелли тапхәр вёсәсен сәк ёсе тытаннә та вёсем. Икә кун вай хунә, сәла вара сыхла хаварна. Уйрамах

А. Владимиров, А. Белов, Ю. Семенов, А. Никифоров, С. Матвеев, Ю. Тимофеев тәрәшулла пулнине паләртмалла.

Оринин. Июль 7-мешәнчен тытанса 15-мешәнчә Орининти информаҗион култура центрә сөмәнчи «Шуракәш» халәх ансамблэ чәваш сәмрәкәсен «Сәвар» организациян делегациян шутәнче Дагестан Республикане ситсе килнә.

Сұл сүнче интереслэ сынсемпе тәл пулусем сахал мар пулнә. Саратов облаҗсәнчи чәвашсен Шняево яләнче, Волгоградра, Элиста хулинче вёсене ашшән йышәннә.

Махачкала хулинче кумык халәх представителёсем кетсе илнә. Вёсемех Каспи тинсә хёрринче

палатка лагерё йөркелеме пуләннә. 4 кун хушши пурәннә кунта чәваш представителёсем. Төрлэ экскурсиясем, тәл пулусем сахал мар пулнә, тинсә хёрринче каннә. Кумыксем хәнәсене епле тулли кәмәлпа, ашшән йышәнни пурне те тәләнтернә.

«Шуракәш» ансамбль Кумык театренче концерт кәтартнә. Унта вырәнти юрәсәсем те хаваспах хушәннә.

«Шуракәш» коллектившән Дагестан кайса килни тинсә хёрринче каннипе кәна мар, хәйсән тавракурәмне, пәлөвнә үстернипе те пысәк пәлтерешлэ.

Чуманкасси. Исетеркәри ял библиотекинче Тавраләхә хуҗәлемелли сұлталәкә халалласа кәнекәсен «Земли родной очарование» выставкине йөркеленә. Унта экологипе, тавраләхә, сүт сәнталәкә сыхласипе тата улраса хаварассипе сыхәннә литературәпа паллашма пулать.

Юнкә. Виртуаллә сұл сүрөв тәнчери төрлэ сәр-

шывсенче пулса курма, вырәнсенчи музейсемпе чиркүсене кәрсе тухма, пляжа е хула урамәсемпе утма, ресторәсенче кәрсе пәхма май парать. Сәкә пәтөмпех – компьютер умәнчен уйрәлмасара.

Июль 17-мешәнче ку мероприятие «Юные путешественники» профиль лагеренче канәкә ачасемпе йөркеленә. Вёсем Америкәра пулса курнә, Вашингтонри паллә вырәнсемпе паллашнә.

Ярославка. Депутатсен ял тәрәхәнчи Пухавән ларавё иртнә. Унта ял тәрәхән пулсәхә Г. Кожевников хушәннә. Депутатсем кәсалхи пәрремеш сур сұлти бюджетпа, ял тәрәхән территорияне тирпей-илем кәртессипе сыхәннә ыйтусене сүтсә явнә. Ярославкәри информаҗион култура центренче юсав ёсәсем пурнаҗсәласси пирки те сәмах пулнә.

Ял тәрәхәсен сайчәсенчи материалсемпе уса курса В. ШАПОШНИКОВ хәтәрленә.

Юман – сүт сәнталәк паләкә

«Сывә вәрман»

Юман – пирән тәрәхри вәрман пуянләхә. Унан мәнәсләхә, илемәпе хавачә чәваш сыннине ёмөртөнпех төләнтернә тата савәнтарнә, йывәсә хисеплемә ыйтнә. Сынна ыра сунакан мән асаттесемех тәван-пөтене, күршә-аршәна, ял сыннисене юман пек сиреп сывләх суннә. Хәш-пәр халәхсем вара юман таса йывәсә тесе хаклани те пур.

Муркаш ен те юманләхпа чухән мар. Апла пулин те район территориянчә иртенен пәр экскурсия те Ильинкәри участок лесничествинчи юманләхри 480 сұлхи юманпа паллашмасәр юлмась. Нумай сұл пурәнәкәсем сәк юмана пирән тәрәхра кашни шул аҗиех пәлет тата паллать-тәр. Ильинкәри юман – сүт сәнталәкән пысәк пуянләхә. Вәл – культурапа истори тата наука пәлтерешлэ йывәсә.

Асаннә юман сүт сәнталәкән республика пәлтерешлэ паләкә шутланать. Чәваш Республикин Министрсен Совечән 1981 сұлхи ака уйәхән 2-мешәнчи 186-меш номерлэ йышәнәвөпе ака «Чәваш юманләхән старейшини» тесе хисеплемә пулсан. Унтанпа 32 сұл хыҗа юлчә. Анчах сәк тапхәрта юмана хисеплессе төрлэ шайра үсрә кәна.

Чәваш Республикин Министрсен Кабинечән 2000 сұлхи утә

уйәхән 17-мешәнчи 140-меш номерлэ йышәнәвөпе пирән юмана Чәваш Республикинчи уйрамах хуҗәлекен сүт сәнталәк территориясән Пәрлехи кадастр пакетне кертнә.

Нумаях пулмась «Сывә вәрман» стратегиллэ альянсән коммерциллэ мар партнәрләхәпе Мускаври вәрман патшаләх университетчә Вәрман хуҗаләхән федераллә агентствин пулшнине сүт сәнталәк паләкәсем төлөшпә ыйтәм ирттернә. **Сертификация комиссиян йышәнәвөпе Ильинкәри участок лесничествинчи юман пәтәм Рәсәйри «Сүт сәнталәк паләкә» статус панә.**

Чәваш Республикин Сүт сәнталәк ресурсәсемпе экологи министрән сүмә Анатолий Яковлев паләртнә тәрәх юман үсме чарәнман. Маларах сұлсенче сисәм сәпнә хыҗсән 20 метра юлнә йывәсә сүллешә халә 24 метр. 480 сұлхи юманнә диаметрә 182 сантиметрпа танлашть. «Лайәх условисенче унан ёмөр пин сұла ситтеси пирки те икәленместпәр», – тет

Анатолий Петрович.

Паянхи куна нумай сұлхи йывәсәсен реестренче пәрремеш вырән-та Калининград облаҗсәнчи 550 сұлхи сәка тәрәть.

А. БЕЛОВ.
Сән үкерчөкә Чәваш Республикин сүт сәнталәк ресурсәсемпе экологи министрствин сайтәнчен илнә.

Пенси фондәнчен хыпарлаҗсә

Предпринимательсем валли – электрон сервис

Пенси фондчә предпринимательсене «Личный кабинет предпринимателя» электрон сервисе пурнаҗа кәртме хушәнма чөнәт. Рәсәй Пенси фондчән районти управленийё РФ Пенси фондчән сайтәнче сәнавлә майпа «Личный кабинет предпринимателя» сервисе проектне пурнаҗа кәртессипе йөркеленә пилот проектне хушәннә. Асаннә электрон сервисне туса хуни страховани вносә түлекенсемпе сыхәнусене сөнеллэ йөркелессипе, сәк ёсә эффективләхне үстерессипе сыхәннә.

«Личный кабинет предпринимателя» электрон сервисенче харпәр хәйән обязательнәй пенси страхованийән тата медицина страхованийән страховани вносәсене түлессипе парәмсем пуррипе сүкки пирки пәлме, страховани вносәсем, пенсисемпе штрафсем түлемелли квитанциясене пичетлесе кәларма пулать. Патшаләх пенсисене хушса финансlassин программине хушәнса

хушма страховани вносәсем түлеме кирлэ квитанциясене те кунтах илме май пур.

Страховани вносәсем мән чухлэ түлемелли, мән чухлэ түлени пирки тулли информация илсе тәрәс тесен «Личный кабинет предпринимателя» сервисра регистрацилене пулать. Җавна валли заявление сыраса тултарса пичетлемелле те Пенси фондчән районти управленийне илсе пымалла. «Личный кабинет предпринимателя» электрон сервиса Интернетра сәк адреса вырнаҗтарнә: <https://pfr.cbх.ru>.

Web-сыхәнү технологиян мәнле ёсленине паләртма Пенси фондчә уйрәм предпринимательсене парәмсем пуррипе сүккине Интернетпа төрәслесе пәхма йыхравлать. Заявленисене Пенси фондчән районти управленийнечә сәк адреса йышәнәсә: Муркаш, Октябрә 50 сұл урам, 23-меш сурт, 210-меш пүлөм.

Пенси фондчән районти управленийнә.

Сұл сүрөв

Пирән истори – пирән пуянләх

Чәваш халәх историйё интереслэ те пуян. Тәпчәсе пәхсан төләнмелле япаласемпе пуләмсем пирки пәлме пулать. Унчән эфирникам та Сәр юхан шывён хәвәл аңаҗ енеллэ ёлөк авалхи чәвашсен (пәлхар) сәрәсем пулнине пәлмен. Кунта 10 – 12 ёмөр каялла пәлхар факторийёсемпе төрлэ княжествәсем пулнә иккен, Рязань, Смоленск, Новгород таранах. Сәршер сұл хушшинче кунта пурәнәкәсем христианствәна йышәнса вырәсәсемпе ху-тәшса кайнә.

Нумаях пулмась районти культура ёсчәненем Сәр юхан шывён тепөр энчи ялсенче, Мари Республикин Горномари райончә пәр кунләх сұл сүрөвре пулчәс. Халә вырәсәсем, чәвашсем тата сәрмәсәсем пурәнәкәсем вырәнсемпе паллашма пите кәсәклә пулчә.

Ака Семьяны ялө йөркеленни 800 сұл ытла иккен. Кивә чиркү сәрт сүнче вырнаҗнә. Ака 1912 сұлта Михаил архангел ячәпө сәкленә. Айләмра Ашә (чей) сәл куҗ пур. Ялти сәрпа асану комплексне акционерсен «Семьяны» уса обществин ертүси В. Авдеев княз йөркеленә.

Воротынчә поселокнечә пулма тәр килчә. Кунти 19-меш ёмөрти событисем синчен Воротынский княз паләкә аса илтерет.

Кайран эфир Владимир сүлөпе Сәр юхан шывён

вәрринелле сұл тытәрмәр. Кунта чәвашсен Казанский, Петровский, Лысаыя Гора, Шереметьево ялөсем вырнаҗнә. Кунта эфир Шереметьевсем 19-меш ёмөр вёсәчә туса лартнә сыр хәтәрлемелли цех сүрчәпө, 20-меш ёмөрти паллә поэтан Тарас Кириллован сүрчәпө интереслене паллашрәмәр. Вырәсәсен паллә писателё Максим Горький те хәй вәхәтәнче пулнә иккен Шереметьевара.

Сәр шывё урлә каҗни халә те асрах. Епле илем пәтәм аңлашәпө куҗ умне тухса тарать.

Васильсурскри таврапөлү музейнечә пултәрмәр. Музей заведующийё Е. Попкова ял историйёпе, унпа сыхәннә событисемпе тәплән паллаштарчә. Ял масарне те ситсе куртәрмәр. Кунта пирән несәлсем те ёмөрлөх канләх тулнә. Тарас Кириллов поэта та кунтах пытарнә.

Кайран авалхи Владимир сүлөпөх Шупашкаралла сұл тытәрмәр. Ку тәрәхра этнографи, археологи, историпе литература паләкәсем чылай. Мари Республикин Горномари райончә историпе тәван ен культурина вөрентекен учительсен ертүси Тамара Петрова вёсем пирки пире интереслине чылай каласа пачә.

Т. ЕРМОЛАЕВА,
тури чәвашсен районти музейнә директорә.

Вулакан пултарулаҗсә

Вырмара

Касә ләпкә, сүтә, сывләш уса, Хәпарат сив юхам сырмаран. Систермесәр килчә шурәмпусә, Ёсә ачать, эп савәк вырмара.

Аватать пәр карәш чарәнмасәр – Көр пуянләх хушә пурләхә. Чәркәнсә ёслетәп пәр канмасәр – Ыр пуласчә манән халәхә.

Сурла вёсәсен выртәм пәр касаләк, Тәмсем пухрәм, турәм сөмөлне. Кашни ёсшән түпә манән алә Тухтәр евөр сиплэ эмеле.

Папак Мишши.

Аукцион

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ОТКРЫТОГО АУКЦИОНА
Администрация Моргаушского района Чувашской Республики (далее – организатор аукциона) приглашает принять участие в аукционе (далее – аукцион), открытом по составу участников и по форме подачи предложений о цене, на право заключения договоров аренды земельных участков, расположенных на территории Моргаушского района Чувашской Республики.

Основание: постановление администрации Моргаушского района Чувашской Республики от 18.07.2013 № 762
Почтовый адрес, номер контактного телефона, адрес официального сайта организатора аукциона и комиссии по проведению конкурсов или аукционов: 429530, с. Моргауши, ул. Мира, 6 телефон/факс (83541) 62-2-66, 62-5-99, e-mail: <http://gov.csp.ru/main.asp?govid=71>.

Контактные лица: Захаров И.Н., начальник отдела имущественных и земельных отношений, тел.: 62-2-66
Характеристика объектов аренды:
Лот №1 – земельный участок с кадастровым номером 21:17:060401:1167, категории «земли населенных пунктов», местоположение: Чувашская Республика, Моргаушский район, Большесундырское сельское поселение, с. Большой Сундырь, ул. Советская, для строительства и обслуживания многоквартирного жилого дома, площадью 2584 кв.м.

Ограничения (обременения) земельного участка: не имеются.
Со сведениями о технических условиях подключения к сетям инженерно-технического обеспечения можно ознакомиться по вышеуказанному адресу.

Стоимость присоединения к сетям инженерно-технического обеспечения будет определена при оформлении договоров на оказание услуг на присоединение.

Начальная (стартовая аукционная) цена участка (размер годовой арендной платы) – 99 872 (девяносто девять тысяч восемьсот семьдесят два) рубля.

Сумма задатка – 20% от начальной (стартовой аукционной) цены годовой арендной платы земельного участка (14 980 руб. 80 коп.).

Шаг аукциона – 5% от начальной (стартовой аукционной) цены годовой арендной платы земельного участка (4 993 руб. 60 коп.).

Срок аренды – 5 лет.

Информация о проведении аукциона:
Перечень документов, представляемых заявителем для участия в аукционе:

1. Заявка на участие в аукционе (в установленной форме) в 2-х экземплярах, с указанием реквизитов счета для возврата задатка. Заявки на участие в аукционе принимаются в кабинете № 312 по рабочим дням по адресу организатора аукциона со дня опубликования данного извещения.

2. Платежный документ (и его копия), подтверждающий внесение заявителем задатка. Задаток перечисляется на реквизиты: получатель платежа – финансовый отдел администрации Моргаушского района, ИНН 2112001366 КПП 211201001, лицевой счет 051234М0012 в финансовом отделе администрации Моргаушского района, р/счет: 40302810175025013018 в Чувашском отделении №8613 ОАО «Сбербанк России», кор/счет

3010181030000000609, БИК 049706609. В платежном поручении необходимо указать назначение платежа (адрес участка) и дату аукциона.

Задаток возвращается всем претендентам аукциона, в соответствии с условиями договора о задатке, кроме победителя, в течение 3-х банковских дней со дня подписания протокола о результатах аукциона.

3. Выписка из Единого государственного реестра юридических лиц – для юридических лиц, выписка из Единого государственного реестра индивидуальных предпринимателей – для индивидуальных предпринимателей, копии документов, удостоверяющих личность – для физических лиц.

Заявителем представляется описание документов в 2-х экземплярах, один из которых с указанием даты и времени (часы, минуты) приема заявки, удостоверенные подписью уполномоченного лица организатора аукциона, возвращается заявителю.

Срок приема и окончания приема заявок на участие в аукционе – с 24 июля 2013 года по 26 августа 2013 года.

Организатор аукциона вправе отказаться от проведения аукциона не позднее, чем за три дня до даты окончания срока подачи заявок на участие в аукционе.

С документацией об аукционе, в том числе с проектом договора аренды земельного участка можно ознакомиться по адресу: Чувашская Республика, с. Моргауши, ул. Мира, дом 6, каб. №312.

Дата, время и порядок осмотра земельного участка на местности: по предварительной записи в отделе имущественных и земельных отношений администрации Моргаушского района после публикации данного извещения.

Требования к участникам аукциона:

В аукционе на право заключения договоров аренды земельных участков может принять участие любое юридическое лицо независимо от организационно-правовой формы, формы собственности, места нахождения и места происхождения капитала или любое физическое лицо, в том числе индивидуальный предприниматель, претендующее на заключение договора, соответствующие требованиям, предусмотренным документацией об аукционе, и подавшее заявку в установленные сроки на участие в аукционе.

Рассмотрение заявок на участие в аукционе на предмет соответствия требованиям, установленным документацией об аукционе, состоится на заседании комиссии – 27 августа 2013 года в 16.00 часов по адресу организатора аукциона. Ознакомление с земельным участком на местности: в рабочее время по предварительному согласованию с представителем отдела имущественных и земельных отношений администрации Моргаушского района.

Победителем аукциона признается лицо, предложившее наиболее высокую цену годового размера арендной платы. По итогам аукциона оформляется протокол, который является основанием для заключения договора аренды земельного участка. Договор аренды земельного участка заключается в срок не позднее 5 рабочих дней со дня подписания протокола.

Определение участников аукциона состоится 28 августа 2013 года по месту адресу: 429530, с. Моргауши, ул. Мира, дом 6, 3 этаж, каб. 312. Время проведения открытого аукциона (по московскому времени): Лот №1- 10.30.

Продаем: доски 25-50 мм (обрезные, необрезные), брус любого сечения, жерди, подтоварник. Цена договорная, доставка по району бесплатно. Тел.: 8-927-667-28-32, 8-919-679-18-11. 4-10.

Продаю ПЕСОК, ГРАВМАССУ от 10 до 15 тонн. Доставка. Тел.: 8-903-065-60-58. 11-22.

Цифровое спутниковое телевидение ТРИКОЛОР - 7000 руб. ТЕЛЕКАРТА - 3000 руб. Гарантия. Тел.: 8-905-345-77-19. 8-20.

Тав таватпәр

Пирен юратнă сыннăмăра, аннене, асаннене – Шарпаш ялĕнче суралса ситĕннĕ, Исетеркĕ ялĕнче пурăннă Анна Дмитриевна Ивановăна юлашки сула асатма пулăшнăшан, пирен пысăк хуйха пĕрле пайланăшан тавансене, ял-йыша, пушкилсене, унта пынă мĕн пур сынна чĕререн тав таватпәр.

Исаевсен сĕмйи.

ПРОДАЮ: ОПГС (ГРАВМАССУ), ПЕСОК, ЩЕБЕНЬ ВСЕХ ФРАКЦИЙ. Тел.: 8-937-384-06-50, 8-927-995-07-51. 2-21.

Срочно! Вахта в Москву и МО:
– фасовщицы-упаковщицы
– грузчики-комплектовщики
Жилье, питание, транспорт –
Бесплатное. 4-5.
З/п 27 000-35 000
Тел: 8(8352)36-03-32, 36-42-92.

Магазин «ОТДЕЛОЧНИК» реализует: утеплитель «Технониколь»; гипсокартон – 185 руб.; фанеру влагостойкую 9 мм; профнастил оцинк., профнастил крашенный; сухие смеси, цемент М-400, М-500; сайдинг; двери, поликарбонат, деревянная вагонка. Тел.: 8-961-348-66-36, 8-903-322-59-69. 1-10.

НАТЯЖНЫЕ ПОТОЛКИ
Тел.: 8-927-667-40-92. 14-25.

Спутниковое цифровое телевидение ТРИКОЛОР - 7300 руб. + подарок на 500 руб. ТЕЛЕКАРТА - 3000 руб. Дилер, установщик по району. Тел.: 8-906-385-29-30. 6-10.

«ВИКТОРИЯ-ОКНА»
ЗАМЕР, ДОСТАВКА БЕСПЛАТНО 3-5.
СРОК ИЗГОТОВЛЕНИЯ 3-5 ДНЕЙ
АКЦИЯ БАНКА: весь пластик окнам без процентов.
Гарантия КРЕДИТ РАССРОЧКА
СКИДКА до 35%
7-е окно в ПОДАРОК
Производственный цех, с. Моргауши, ул. Гагарина, 16 а (здание котельной). Тел.: 62-1-20, 8-917-662-71-64, 8-937-955-33-00.

10-10. Продаются одно- и двухкомнатные квартиры от 50 кв. м. в трехэтажном кирпичном доме с индивидуальным отоплением. В подвале бесплатные кладовые. Цена от 25000 руб. за 1 кв. м. Возможна рассрочка. Адрес.: с. Большой Сундырь, ул. Анисимова. Тел.: 8-967-470-00-38.

Нискассинчи машинăпа трактор паркĕн территориянче йӑнĕ хапка сак стройматериалсене сутапӑр: ТЕРЛЕ ВИСЕЛЛЕ ИЫВАС БРУСОК-СЕМПЕ ХАМАСЕМ, М-400 ЦЕМЕНТ, КЕРАМБЛОК-СЕМ, КАРТА ХАМИСЕМ. Сак материалсене заказпа илсе килетпӑр: ТЕРЛЕ ПРОФНАСТИЛ, ПРОФИЛЬСЕМ, ОБЛИЦОВКА ТУМАЛЛИ КИРПЕЧ, ОЦИНКОВКА ЛИСТАСЕМ, ХАЙӐР. Тел.: 8-927-857-49-21. 10-10.

Прогноз погоды

Местное время	среда 24 июля				четверг 25 июля				пятница 26 июля				суббота 27 июля				воскресенье 28 июля		
	04:00	10:00	16:00	22:00	04:00	10:00	16:00	22:00	04:00	10:00	16:00	22:00	04:00	10:00	16:00	22:00	04:00	10:00	16:00
Облачность %																			
Осадки мм																			
Температура °С	+14	+18	+20	+14	+13	+19	+21	+14	+13	+19	+21	+15	+13	+21	+23	+17	+14	+16	+19
Давление мм	740	740	740	739	738	738	737	736	735	735	735	735	735	736	736	737	738	735	736
Влажность %	94	75	53	89	91	57	50	86	91	64	51	88	92	55	45	80	93	91	73
Ветер м/сек	1	2	4	0	1	1	3	2	2	1	3	1	1	1	1	0	0	4	6
Солнце	Ю-В	Ю	Ю-З	ШТЛ	С-З	С-З	З	З	З	Ю-З	Ю-З	Ю-В	В	Ю-В	Ю-З	ШТЛ	ШТЛ	З	З
Восход / заход	04:43	21:15			04:45	21:13			04:47	21:11			04:49	21:09			04:50	21:07	
Луна		21:26	07:11		21:47	08:36			22:08	09:58			22:28	11:17			22:49	12:32	

Муркаш районĕнчи «Сентеру Ялавĕ» хаҫат
УЧРЕДИТЕЛЬСЕМ:
Чăваш Республикин Информаци политикин тата массăллă коммуникацисен министрствин

ЧР Информаци политикин тата массăллă коммуникацисен министрствин «Муркаш районĕнчи «Сентеру Ялавĕ» хаҫат редакцие» Чăваш Республикн хай тÿтăмлă учрежденийĕ.

Тĕп редактор А.И. ТИХОНОВ.

АДРЕС: 429530, Чăваш Республики, Муркаш ялĕ, Мир ураме, 9А сурт.
ТЕЛЕФОНСЕМ: тĕп редактор - 62-1-36, яваплă секретарь - 62-2-82, бухгалтери - 62-1-35, пайсем: общество пурнăс пайĕ - 62-2-82, экономика тата социалла пурнăс пайĕ - 62-1-38. Факс: 62-1-36; E-mail: morpress@cbx.ru, redaction@cbx.ru

Сÿхăн, информаци технологисен тата массăллă коммуникаци сферине пăхса тăракан Федераллă службăн Чăваш Республикисе – Чăваш Енне ёслекен управленийĕ 2012 сұлхи юла уйăхĕн 11-мешенче ПИ ТУ 21-00249 № регистрациленĕ.

Калăпăшĕ 1,0 пичет листи.
Ал сÿрăвĕсен рецензилемесĕ, каялла тавăрса памасĕ, 2 страницăран пысăкрахисене йышăнмасĕ.
Рекламăпа пелтерÿсен чăнлăхĕсен вĕсен паракансем, яваплă.
ИЗДАНИ ИНДЕКСĖ: 54822.
Хаҫат юн тата шăмат кунсерен тухать.
Номер журнальĕ Макарова Р.А.
Пичете панă 23.07.2013 с.
Пичете мамалли вăхăт: графика – 17 сек. 20 мин, чăнликпе – 17 сек. 20 мин.
Заказ Тираж 4582.